

2016

DELÅRSRAPPORT 4. KVARTAL

FORRETNINGSIDÉ, VISJON/VERDIER OG MÅL

Forretningsidé

SpareBank 1 BV skal være en foretrukken leverandør innen finans, betaling, sparing, forsikring, regnskap og eiendomsmegling. Konsernet skal bidra til verdiskapning hos kunden gjennom et bredt produktspekter og relevant rådgivning i nært samarbeid med kunden.

Visjon og verdigrunnlag

Bankens visjon er: Sammen skaper vi verdi, for deg, din bedrift og vår region.

Verdigrunnlaget til banken er: Kunden først – Sammen er vi best. Gjennom å være: Lærende, Engasjert og Verdiskapende.

Strategi og målsetting

Konsernets strategiske hovedmålsetting er å skape verdi for kundene og den regionen Konsernet er en del av.

04	STYRETS DELÅRSBERETNING	25	9. KAPITALDEKNING
	DELÅRSREGNSKAP	27	10. DERIVATER
12	RESULTATSAMMENDRAG OG NØKKELTALL	27	11. NETTO RESULTAT FRA ANDRE FINANSIELLE INVESTERINGER
14	RESULTAT	28	12. VERDIPAPIRGJELD OG ANSVARLIG LÅNEKAPITAL
15	BALANSE	29	13. SEGMENTINFORMASJON
16	RESULTATER FRA KVARTALSREGNSKAPENE	30	14. KRITISKE REGNSKAPSESTIMATER OG SKJØNNSMESSIGE VURDERINGER
17	EGENKAPITALENDRING	31	15. SALG AV UTLÅN
19	KONTANTSTRØMOPPSTILLING	31	16. LIKVIDITETSRISIKO
	NOTER TIL REGNSKAPET	32	17. VURDERING AV VIRKELIG VERDI PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER
21	1. REGNSKAPSPRINSIPPER	34	18. UTBYTTE FRA VISA NORGE FLI
22	2. TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER	34	19. VIRKSOMHETSSAMMENLUTNING ETTER BALANSEDAGEN
22	3. NEDSKRIVNINGER PÅ UTLÅN OG GARANTIER	35	20. HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN
23	4. MISLIGHOLDTE OG TAPSUTSATTE ENGASJEMENT	36	ERKLÆRING FRA STYRET OG ADMINISTRERENDE DIREKTØR
23	5. ANDRE EIENDELER	37	BANKENS EGENKAPITALBEVIS
24	6. ANNEN GJELD	40	UTTALELSER OM FREMTIDIGE FORHOLD
24	7. INNSKUDD FRA KUNDER FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING		
24	8. UTLÅN TIL KUNDER FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING		

STYRETS DELÅRSBERETNING

Konsernet SpareBank 1 BV

SpareBank 1 BV konsernet er en regional virksomhet innenfor bank, eiendomsmegling og regnskapstjenester med markedsområde i Nedre Buskerud og Vestfold.

Generalforsamlingene i SpareBank 1 BV og SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsberg vedtok 26. oktober plan om fusjon mellom bankene. Fusjonen ble gjennomført med virkning fra 2. januar 2017. Det henvises til kapittel «Utsiktene fremover», samt note 19 for nærmere omtale.

Konsernets hovedvirksomhet består av morbanken, samt de heleide datterselskapene EiendomsMegler 1 BV AS, SpareBank 1 Regnskapshuset BV AS og Imingen Holding AS. Virksomhetene er lokalisert i Kongsberg, Mjøndalen, Drammen, Horten, Tønsberg, Sandefjord og Larvik.

- Kvartalsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IAS 34 om delårsrapportering.

Etterfølgende kommentarer og tallstørrelser refererer seg til konsernet dersom annet ikke eksplisitt fremgår. Kvartalsregnskapet er påvirket av flere enkelttransaksjoner/-effekter. Disse er spesifisert under hovedtrekk, samt kommentert i de etterfølgende kapitler.

Tall i parentes angir tilsvarende periode i fjor.

Hovedtrekk for 4. kvartal

- Resultat etter skatt: 37,1 mill (26,7 mill).
- Annualisert egenkapitalavkastning: 5,2 % (4,4 %).
- Netto renteinntekter: 104,2 mill (90,1 mill).
 - Inkludert reduserte rentekostnader fondsobligasjoner med 3,5 mill.
- Netto provisjonsinntekter og andre inntekter: 63,8 mill (71,8 mill).
- Netto resultat fra finansielle eiendeler: 9,9 mill (-7,1 mill).
- Driftskostnader: 128,6 mill (116,1 mill).
 - Inkludert fusjonskostnader med 15,0 mill.
- Netto tap på utlån og garantier: 5,9 mill (5,0 mill).

Hovedtrekk januar–desember

- Resultat etter skatt: 307,7 mill (176,0 mill).
- Annualisert egenkapitalavkastning: 11,2 % (7,6 %).
- Netto renteinntekter: 402,7 mill (346,4 mill).
 - Inkludert reduserte rentekostnader fondsobligasjoner med 10,4 mill.
- Netto provisjonsinntekter og andre inntekter: 281,5 mill (303,0 mill).

- Netto resultat fra finansielle eiendeler: 98,6 mill (-1,4 mill).
 - Inkludert VISA/Nets-utbytte med 19,6 mill (2. og 3. kvartal).
 - Inkludert avviklingsoppgjør Bankinvest II AS med 13,3 mill (3. kvartal).
- Driftskostnader: 440,3 mill (401,4 mill).
 - Inkludert avsetning for omstillingskostnader med 21,0 mill (1. kvartal).
 - Inkludert fusjonskostnader med 15,0 mill (4. kvartal)
- Netto tap på utlån og garantier: -54,4 mill (16,6 mill).
 - Inkludert reversering av garantiavsetning knyttet til enkeltengasjement med 58,8 mill (1. og 2. kvartal).
- Samlet utlånsvekst siste 12 mnd, inkludert overført portefølje til SpareBank 1 Boligkreditt/Næringskreditt: 6,2 % (5,1 %).
- Innskuddsvekst siste 12 mnd: 9,6 % (-0,9 %).
- Kjernekapitalprosent i morbank: 19,3 % (17,7 %).
- Ren kjernekapital i morbank: 17,8 % (16,4 %).

Resultatutvikling

Akkumulerte tallstørrelser pr. 31.12 dersom annet ikke eksplisitt fremgår.

Resultat

Konsernet SpareBank 1 BV hadde et resultat av ordinær drift før tap på 342,6 mill (246,5 mill). Resultat etter skatt ble 307,7 mill (176,0 mill), hvilket utgjør 1,29 % (0,77 %) av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK). Konsernets annualiserte egenkapitalavkastning utgjorde 11,2 % (7,6 %) og resultat pr. egenkapitalbevis utgjorde i morbank kr 3,73 (kr 1,36).

Netto renteinntekter

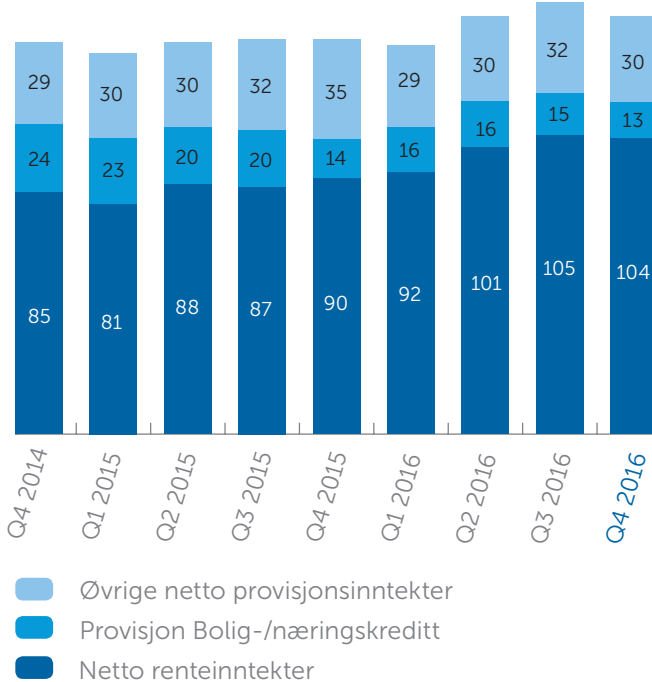
Netto renteinntekter utgjorde 402,7 mill (346,4 mill). Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital (rentenetto) var 1,69 % (1,51 %). Det er pr. 31.12 kostnadsført 11,8 mill (10,4 mill) i sikringsfondsavgift klassifisert som rentekostnad. Den positive utviklingen under netto renteinntekter skyldes i hovedsak god vekst, bedret innskuddsmargin, samt marginøkning på deler av bedriftsmarkedsporteføljen.

I 2. kvartal 2016 ble det foretatt reklassifisering av bankens fondsobligasjoner fra gjeld til egenkapital (hybridkapital) og renteutgifter knyttet til fondsobligasjonene behandles nå som utbytte. Reklassifiseringen medfører en redusert rentekostnad på 10,4 mill samlet de tre siste kvartaler. Tidligere regnskapsperioder er ikke endret.

Det vises til note 1 for nærmere omtale av sikringsfondsavgift, samt reklassifisering av fondsobligasjoner.

Ved utgangen av desember har banken overført boliglån for 8.082 mill (7.544 mill) til SpareBank 1 Boligkreditt AS, samt 109 mill (0 mill) til SpareBank 1 Næringskreditt AS. Inntjeningen fra denne låneporteføljen fremkommer under netto provisjonsinntekter og utgjorde 60,4 mill (80,9 mill) pr. 31.12.

Grafen nedenfor viser kvartalsvis utvikling i netto renteinntekter, provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt, samt øvrige netto provisjonsinntekter (mill kroner):

Netto provisjonsinntekter og andre inntekter

Til sammen utgjorde netto provisjonsinntekter og andre inntekter 281,5 mill (303,0 mill).

Netto provisjonsinntekter

Netto provisjonsinntekter utgjorde 181,7 mill (203,0 mill). I endringen fra fjoråret utgjør reduserte provisjonsinntekter fra Bolig- og Næringskreditt 20,5 mill.

Andre driftsinntekter

Andre driftsinntekter utgjorde 99,8 mill (100,0 mill). I forbindelse med utskilling av bankens forretningsbygg ble det inntektsført 38,7 mill i morbanken i 2. kvartal. Dette er en konsernnøytral transaksjon og gevinsten er følgelig eliminert i det konsoliderte regnskapet.

Netto resultat fra finansielle eiendeler

Netto resultat fra finansielle eiendeler utgjorde 98,6 mill (-1,4 mill). I økningen fra fjoråret inngår realisert utbytte fra VISA Norge FLI med 16,4 mill og Nets med 3,2 mill. Det vises til note 18 for nærmere beskrivelse av denne transaksjonen.

Sparebanken Hedmark gjennomførte oppkjøp av Bank 1 Oslo Akershus i juni 2016. Vederlaget for Samspar Bankinvest II sin eierandel av Bank 1 Oslo Akershus utgjorde totalt 432,9 mill. Oppkjøpet bestod av 25 % kontanter og 75 % egenkapitalbevis i Sparebanken Hedmark. Kontantene ble benyttet til utbetaling av utbytte (SpareBank 1 BVs andel utgjorde 1,1 mill) og til tilbakebetaling av lån til eierbankene i 2. kvartal. SpareBank 1 BVs eierandel av aksjene i Samspar Bankinvest II AS var 7,7 %. Etter dette bestod Samspar Bankinvest II AS primære eiendel av egenkapitalbevis i Sparebanken Hedmark.

Samspar Bankinvest II AS ble avvirket i tredje kvartal 2016 og egenkapitalbevisene i Sparebanken Hedmark ble utdelt til eierbankene som en del av avvirkingsoppkjøret. Samspar Bankinvest II AS ble verdsatt som tilgjengelig for salg via øvrige resultatposter, mens mottatte egenkapitalbevis i Sparebanken Hedmark blir ført til virkelig verdi over ordinært resultat. Effekten over ordinært resultat utgjorde 13,3 mill. Tidligere urealiserte gevinster knyttet til Samspar Bankinvest II AS er samtidig reversert via øvrige resultatposter med 11,3 mill.

For øvrig er resultatforbedringen sammenlignet med fjoråret i hovedsak relatert til reduserte kredittmarginer i obligasjonsmarkedet som har medført betydelige positive verdiendringer i bankens rentebærende verdipapirportefølje.

Driftskostnader

Totale driftskostnader utgjorde 440,3 mill (401,4 mill). Driftskostnader i prosent av totale driftsinntekter (ex. finansielle investeringer) utgjorde for konsernet 64,3 % (61,8 %). Tilsvarende kostnadsprosent for morbank isolert utgjorde 55,6 % (55,8 %).

Personalkostnader

Personalkostnader utgjorde 253,6 mill (229,4 mill). I morbanken er personalkostnadene økt med 26,4 mill. Som en følge av endringer i kundeadferd, økt digitalisering og endrede interne kompetansekrav, iverksatte SpareBank 1 BV en nedbemanningsprosess i 1. kvartal. Det ble gitt tilbud om frivillige sluttavtaler til alle ansatte i morbanken over 62 år, 24 årsverk eller ca. 13 %

av bemanningen i morbanken ble innvilget sluttpakke. Med bakgrunn i dette kostnadsførte SpareBank 1 BV i 1. kvartal en omstillingskostnad relatert til sluttpakker på kr 21,0 mill.

Nedbemanningen tilsvarer ca 12 mill. i reduserte årlige lønnskostnader ved full effekt i 2018.

Andre driftskostnader

Andre driftskostnader utgjorde 186,7 mill (172,1 mill). I morbanken er andre driftskostnader økt med 13,8 mill, herunder utgjør fusjonskostnader ca 15,0 mill.

Tap og mislighold

Netto tap på utlån og garantier utgjorde -54,4 mill (16,6 mill) pr. 31.12. Banken har tidligere rapportert nedskrivning knyttet til et engasjement hvor det er stilt en garanti mot valutalån i CHF. Denne garantien er nå opphørt uten tap for banken. Som en følge av dette ble det i 1. halvår tilbakeført 58,8 mill i nedskrivning på garantier.

I netto tap inngår økning i nedskrivning på grupper av lån med 0,4 mill (5,7 mill).

Gruppenedskrivninger utgjør 80,5 mill (80,1 mill), hvilket tilsvarer 0,41 % (0,43 %) av brutto utlån. Inkludert individuelle nedskrivninger på utlån med 40,0 mill (50,2 mill), utgjør samlede nedskrivninger for tap 0,62 % (0,70 %) av brutto utlån. I tillegg utgjør nedskrivning garantier 5,6 mill (63,4 mill).

Brutto misligholdte engasjementer utgjør 122,4 mill (140,5 mill), eller 0,63 % (0,76 %) av brutto utlån. Brutto misligholdte engasjementer i prosent av brutto utlån, inkludert overførte lån til Bolig-/næringskreditt, utgjør 0,44 % (0,54 %).

Tapsutsatte engasjementer utgjør 59,0 mill (291,5 mill). Nedgang i tapsutsatte engasjementer er i hovedsak relatert til garantien mot valutalån i CHF omtalt ovenfor.

Balanseutvikling

Konsernets forvaltningskapital utgjorde 24.412 mill. Dette tilsvarer en økning på 1.215 mill, eller 5,2 % siste 12 måneder. Konsernets forretningskapital (forvaltningskapital inklusive overførte lån til Bolig-/næringskreditt) utgjorde 32.603 mill (30.741 mill).

Utlån- og innskuddsutvikling

Brutto utlån (inkludert volum overført til Bolig-/næringskreditt) utgjorde 27.650 mill. De siste 12 måneder har det vært en økning på 1.609 mill, tilsvarende 6,2 %. Veksten

fordelte seg med 1.638 mill, tilsvarende 8,1 % i personmarkedet, mens bedriftsmarkedet viste en reduksjon på 29 mill, tilsvarende -0,5 %.

Fordelingen mellom person- og bedriftsmarked er pr. 31.12 på 79/21 % (77/23 %) inklusiv overførte lån til SpareBank1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. Eksklusive disse overførte lånene er fordelingen 70/30 % (68/32 %). Det har ikke vært vesentlige endringer i konsernets kredittrisikoprofil siste året.

Konsernet hadde 31.12 et innskuddsvolum på 14.960 mill (13.646 mill). De siste 12 måneder har det vært en økning på 1.313 mill, tilsvarende 9,6 %. Konsernet hadde en innskuddsdekning på 76,9 %, mot 73,8 % på samme tidspunkt i fjor.

Likviditet

Norges Bank besluttet som forventet å holde styringsrenten uendret i desember, og signaliserte marginale endringer i rentebanen. Etter signalene fra sentralbankmøtene (ECB, FED, Riksbanken, Norges Bank) i desember er markedet av den oppfatning at rentebunnen sannsynligvis er nådd. Pengemarkedsrenten (NIBOR) har steget også i 4. kvartal og ved utgangen av kvartalet var påslaget mellom Norges Banks styringsrente og 3 mnd NIBOR 67 basispunkter. Etter årsskiftet har imidlertid de korte pengemarkedsrentene falt noe, mens rentene for de lengre løpetidene har økt.

Kreditspreadene for høykvalitetsobligasjoner har gjennom hele 2016 falt på bakgrunn av bedre økonomiske utsikter, effekter av ECB's obligasjonskjøp og normalisering av særnorsk spreadutgang i 2015.

Bankens likviditetssituasjon ved utgangen av 4. kvartal er tilfredsstillende. Banken har en likviditetsportefølje på 2,9 mrd. pr 31.12. Det er et mål for banken å holde likviditetsrisikoen på et lavt nivå. SpareBank 1 BV har en målsetning om å kunne opprettholde ordinær drift i minimum 12 måneder uten tilgang på ekstern finansiering i et normalt marked.

Ved utgangen av kvartalet er det overført totalt 8.082 mill til SpareBank 1 Boligkreditt AS, en økning på 538 mill siste 12 måneder. Pr. 31.12 har banken en portefølje på klargjorte lån for overføring til Boligkreditt på ca 4,8 mrd.

Konsernet har i 2017 en målsetning om å opprettholde den gjennomsnittlige løpetid på obligasjonsgjelden som ved utgangen av 2016 utgjorde 2,6 år.

Egenkapital Kapitaldekning

For morbanken utgjør kjernekapitaldekningen 19,3 % (17,7 %), mens kapitaldekningen utgjør 20,3 % (18,1 %). Bankens rene kjernekapital utgjør 17,8 % (16,4 %). Periodens resultat, fratrukket egenkapitalbeviserens antatt utbytteandel, er inkludert i kapitaldekningsberegningen pr 31.12. Banken har en meget tilfredsstillende kjernekapitaldekning.

Finanstilsynet har med hjemmel i Finansforetakslovens fattet et vedtak om at SpareBank 1 BV skal ha et Pilar 2 krav på 2,1 % av beregningsgrunnlaget for risikoer som ikke er dekket av Pilar 1. Pilar 2 kravet skal dekkes av ren kjernekapital. Dette innebærer et minimumskrav for ren kjernekapital på 14,1 % gitt nivå på motsyklisk buffer på 2,0 % fra 31.12.17. Banken har et kapitalmål for ren kjernekapital på 15,0 % ved utgangen av 2017.

Uvektet kjernekapital (Leverage ratio) utgjorde 10,3 % ved utgangen av kvartalet mot 9,7 % for samme periode i fjor.

Det har vært meget positiv kursutvikling for bankens egenkapitalbevis i 2. halvår. Likviditeten i bankens egenkapitalbevis har også utviklet seg positivt det siste halvåret.

Fra 2018 vil banken ved anvendelsen av regler om kapitalkrav foreta forholdsmessig konsolidering av

eierandeler i samarbeidende gruppe, jfr prg 17-13 i Finansforetaksloven. Finanstilsynet vil i løpet av 1. kvartal 2017 utarbeide nærmere retningslinjer for denne konsolideringen.

Eierbrøken for den sammensluttede banken vil bli ca 60 % ved inngangen til 2017. Bankens utbyttepolitikk vil være inntil 50 % av egenkapitalbeviserens andel av årets resultat.

Egenkapitalbevis

I samsvar med bankens utbyttepolitikk anbefaler styret et kontantutbytte for 2016 på kr 1,87 pr. egenkapitalbevis og en avsetning til utjevningsfondet som tilsvarer kr 1,86 pr. egenkapitalbevis. I henhold til fusjonsavtalen og avtalt bytteforhold skal tidligere eiere av egenkapitalbevis i SpareBank 1 Nøtterøy Tønsberg (til sammen 5.108.005 bevis i BV) tilkomme likt utbytte som eierne av egenkapitalbevis i BV pr 31.12.16. Etter årets anbefalte avsetning, vil utjevnings- og overkursfondet samlet utgjøre 329,3 mill.

Egenkapitalbevisene som er utstedt til Sparebankstiftelsen BV og Sparebankstiftelsen Nøtterøy-Tønsberg skal først ha rett til utbytte basert på regnskapsåret 2017. Disse egenkapitalbevisene er derfor registrert på eget ISIN som vil være unotert frem til utbytte for 2016 er utbetalt.

Datterselskaper

Eksklusive morbank- elimineringer I mill. kr	EiendomsMegler 1 konsern		Imingen Holding konsern		SB 1 Regnskapshuset BV AS		Totalt Datterselskaper	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Driftsinntekter	59,9	64,6	11,1	-	34,5	31,6	105,4	96,1
Driftskostnader	(56,3)	(58,1)	(4,9)	(0,0)	(40,4)	(33,4)	(101,7)	(91,5)
Finansposter	1,8	(0,3)	0,0	0,0	(0,9)	(0,9)	0,9	(1,2)
Resultat før skatt	5,4	6,2	6,1	(0,0)	(6,8)	(2,7)	4,7	3,4

Banken har 100 % eierandel i alle datterselskaper og døtre av disse.

EiendomsMegler 1 konsern består av EiendomsMegler 1 BV AS og den felles kontrollerte virksomheten EiendomsMegler 1 Næringsmegling AS. 50 % av aksjene i

EiendomsMegler 1 Næringsmegling AS ble 1. mars 2016 solgt til SpareBank 1 Telemark med en regnskapsmessig gevinst i konsernet på 1,5 mill. Dette selskapet er fra og med 2. kvartal presentert som en felles kontrollert virksomhet (FKV).

Imingen Holding konsern forvalter bankens forretningsbygg. Bankens eiendommer i Kongsberg, Horten og Sandefjord ble i 2. kvartal overført til datterselskapet Imingen Holding AS gjennom et tingsinnskudd og deretter utfisjonert i 3 døtre av Imingen Holding AS. Transaksjonen ga en gevinst etter skatt i morbank på ca 29 mill. Dette er en intern transaksjon og resultateffektene er følgelig eliminert i konsernet.

SpareBank 1 Regnskapshuset BV AS har regnskapskontorer i Larvik, Sandefjord og Drammen. Det har vært positiv utvikling i underliggende drift. Økningen i driftskostnader skyldes i hovedsak nedskrivning av goodwill med 6,8 mill.

Transaksjoner gjennomført med nærstående parter

Konsernet har ikke gjennomført transaksjoner med nærstående parter som har hatt vesentlig betydning på virksomhetens stilling eller resultat i løpet av rapporteringsperioden. Det vises dog til note 19 for nærmere omtale av gjennomført fusjon med SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsberg.

Utsiktene fremover

Styret er meget tilfreds med de resultater som er oppnådd i 2016.

Konsernet har god soliditet og likviditet ved inngangen til 2017.

SpareBank 1 BV og SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsberg fusjonerte med virkning fra 2. januar 2017.

Målsettingen med fusjonen er å etablere en større bank med økt konkurransekraft som kan drive mer effektivt og gi kundene et bedre tilbud samtidig som det gir tryggere og mer attraktive arbeidsplasser for medarbeiderne. Det er en ambisjon om å bygge fundamentet til en bank som er større enn den fusjonerte banken, samt å skape en slagkraftig SpareBank 1 på Sør-Østlandet og posisjonere oss for fremtiden i denne delen av landet.

Konsernet vil i 2. kvartal 2017 starte arbeidet med uttak av synergieffekter i forbindelse med fusjonen. Estimert nivå på uttak av synergieffekter som en følge av fusjonen er foreløpig beregnet til kr 30–40 mill. Synergieffektene

skal være fullt innfaset i løpet av 2018. Teknisk fusjon av de to bankene er planlagt i juni 2017, og kostnadene ved dette er estimert til ca. 20 mill. Omstillings- og nedbemanningkostnader estimeres til ca. 20 mill i 2017.

Det vises for øvrig til note 19 for nærmere omtale av fusjonsprosess og oppkjøpsanalyse.

De økonomiske utsiktene i Norge har stabilisert seg noe utover høsten og vinteren. De viktigste årsakene til dette er en relativ svak krone, lave renter og en ekspansiv finanspolitikk. Videre har oppgangen i oljeprisen bidratt til noe redusert usikkerhet for oljerelaterte næringer. Situasjonen for denne næringen vil likevel fortsatt være utfordrende i 2017. Det forventes en relativ moderat vekst i norsk økonomi i 2017.

I våre regioner har arbeidsledigheten holdt seg relativt stabil, samtidig som boligprisutviklingen har vært noe mer moderat sammenlignet med tilsvarende utvikling i Oslo. Våre markedsområder har også et godt og diversifisert næringsliv.

Gitt uendrede rammevilkår forventer banken relativt lave tap i 2017.

I statsbudsjettet for 2017 er det vedtatt en egen finansskatt på 5 % på arbeidsgiveravgiftsgrunnetillegget i morbanken. Etter foreløpige beregninger vil dette medføre en negativ effekt for banken på ca. 8 mill. før skatt. Skattesatsen for finanssektoren vil være uendret på 25 % i 2017. Finanstilsynet har videre vedtatt innskjerping av vilkårene i boliglånforskriften fra 2017. Det forventes at innskjerpingen vil dempe kredittveksten noe fremover.

Det har vært noe avtagende kredittvekst i Norge i 2016. Innskuddsveksten har imidlertid vært positiv. Det forventes fortsatt sterk konkurranse på utlån og innskudd. Banken har konkurransedyktige vilkår og registrerer fortsatt god aktivitet og vekst på de fleste forretningsområdene.

Basert på stabile spread- og rentenivåer fremover forventes det at bankens rentenetto opprettholdes i 2017.

Banken forventer en veksttakt på boliglån i 2017 noe over markedsveksten.

Sandefjord, 14. februar 2017
Styret i SpareBank 1 BV

Øyvind Birkeland
Leder

Heine Wang
Nestleder

Gisle Dahn

Janne Sølvi Weseth

Kristin Sjøia Barkost

Hanne Myhre Gravdal
Ansattes representant

Geir Arne Vestre
Ansattes representant

Rune Fjeldstad
Adm. direktør

DELÅRSREGNSKAP

Resultatsammendrag og nøkkeltall (konsern)

(Hele tusen kroner)	31.12.2016	%	31.12.2015	%
Netto renteinntekter	402.736	1,69	346.399	1,51
Netto provisjons- og andre inntekter	281.496	1,18	302.984	1,32
Netto resultat fra finansielle eiendeler	98.620	0,41	-1.415	-0,01
Sum netto inntekter	782.852	3,29	647.968	2,82
Sum driftskostnader	440.290	1,85	401.431	1,75
Driftsresultat før tap / resultat før tap og skatt	342.563	1,44	246.537	1,07
Tap på utlån og garantier	(54.409)	-0,23	16.649	0,07
Resultat før skatt	396.972	1,67	229.888	1,00
Skattekostnad	89.313	0,38	53.854	0,23
Resultat etter skatt	307.659	1,29	176.034	0,77
Sum øvrige resultatposter ført mot egenkapitalen	(22.304)	-0,09	41.525	0,18
Totalresultat	285.355	1,20	217.559	0,95
	31.12.2016		31.12.2015	
Lønnsomhet				
Egenkapitalavkastning av resultat før øvrige resultatposter ¹	11,2 %		7,6 %	
Egenkapitalavkastning av totalresultat	10,4 %		9,5 %	
Kostnadsprosent ²	56,2 %		62,0 %	
Kostnadsprosent ex. finansielle investeringer	64,3 %		61,8 %	
Balansetall				
Brutto utlån til kunder	19.459.614		18.498.195	
Brutto utlån til kunder inkl. SpareBank 1 Boligkreditt/Næringskreditt	27.650.475		26.041.760	
Innskudd fra kunder	14.959.755		13.646.286	
Innskuddsdekning	76,9 %		73,8 %	
LCR (Liquidity Coverage Ratio) likviditetsreserve	186,0 %		139,0 %	
Utlånsvekst inkl. SpareBank 1 Boligkreditt/Næringskreditt siste 12 mnd.	6,2 %		5,1 %	
Innskuddsvekst siste 12 mnd.	9,6 %		-0,9 %	
Forvaltningskapital	24.412.085		23.197.188	
Forretningskapital (inkl. Sparebank 1 Boligkreditt/Næringskreditt)	32.602.946		30.740.754	

Tap og mislighold			
Tapsprosent utlån ³	-0,29 %	0,09 %	
Brutto misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,63 %	0,76 %	
Brutto andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,30 %	1,58 %	
Tap og mislighold (inkl. Sparebank 1 Boligkreditt AS)			
Tapsprosent utlån ³ (inkl. Sparebank 1 Boligkreditt AS)	-0,20 %	0,07 %	
Brutto misligholdte eng. i % av brutto utlån (inkl. Sparebank 1 Boligkreditt AS)	0,44 %	0,54 %	
Brutto andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån (inkl. Sparebank 1 Boligkreditt AS)	0,21 %	1,12 %	
Soliditet (morbank, se note 9)			
Kapitaldekningsprosent	20,3 %	18,1 %	
Kjernekapitalprosent	19,3 %	17,7 %	
Ren Kjernekapital	17,8 %	16,4 %	
Kjernekapital	2.613.340	2.469.486	
Netto ansvarlig kapital	2.736.681	2.532.168	
Beregningsgrunnlag	13.509.854	13.978.974	
Leverage Ratio	10,3 %	9,7 %	
Kontor og bemanning			
Antall bankkontorer	6	6	
Antall meglerkontorer	7	7	
Antall regnskapskontorer	3	4	
Antall årsverk morbank (gj.sn. HiÅ)	180	184	
Antall årsverk konsern (gj.sn. HiÅ)	264	267	
Egenkapitalbevis ⁵			
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
Egenkapitalsbevisbrøk	25,41 %	18,10 %	18,61 %
Børskurs	27,50	19,10	25,98
Børsverdi (tusen kroner) ⁶	583.742	405.435	284.315
Bokført egenkapital per EKB	32,68	29,63	36,22
Resultat per EKB ⁴	3,73	1,36	2,02
Utbytte per EKB	-	0,81	1,01
Pris / Resultat pr EKB	7,37	14,09	12,88
Pris / Bokført egenkapital	0,84	0,64	0,72

1. Overskudd i prosent av gjennomsnittlig egenkapital (IB+UB/2), ekskl. hybridkapital.

2. Sum driftskostnader i prosent av sum driftsinntekter.

3. Netto tap i prosent av gjennomsnittlig brutto utlån hittil i år.

4. Korrigert årsresultat (se side 38) multiplisert med Egenkapitalsbevisprosenten og dividert på gjennomsnittlig antall utestående Egenkapitalsbevis.

5. Morbanktall. Historiske tall er oppdaterte iht emisjon og splitt desember 2015.

6. Egenkapitalbevis fra emisjon til ansatte og styremedlemmer desember 2015 er ikke børsnoterte og holdes utenfor «Børsverdi».

Resultat

Morbank				Konsern					
4. kvartal 2015	4. kvartal 2016	31.12.2015	31.12.2016	(tusen kroner)	Note	31.12.2016	31.12.2015	4. kvartal 2016	4. kvartal 2015
163.634	162.613	706.783	642.221	Renteinntekter		641.718	705.699	162.561	163.466
73.238	58.325	359.204	238.913	Rentekostnader		238.982	359.300	58.333	73.324
90.396	104.288	347.579	403.307	Netto renteinntekter	1	402.736	346.399	104.227	90.142
51.835	46.415	214.026	192.960	Provisjonsinntekter		192.960	214.026	46.415	51.835
3.167	3.181	11.033	11.301	Provisjonskostnader		11.301	11.033	3.181	3.167
1.859	2.424	6.983	47.473	Andre driftsinntekter		99.837	99.991	20.534	23.136
50.527	45.658	209.976	229.133	Netto provisjons- og andre inntekter		281.496	302.984	63.768	71.803
205	-	24.127	54.080	Utbytte	18	33.051	16.086	-	205
-	-	-	-	Netto resultat fra eierinteresser		33.307	23.124	7.582	5.913
(13.239)	(7.721)	(40.625)	22.262	Netto resultat fra andre finansielle investeringer	11	32.262	(40.625)	2.279	(13.239)
(13.034)	(7.721)	(16.498)	76.342	Netto resultat fra finansielle eiendeler		98.620	(1.415)	9.862	(7.121)
127.889	142.226	541.057	708.782	Sum netto inntekter		782.852	647.968	177.857	154.824
46.578	47.175	157.588	184.031	Personalkostnader		253.572	229.351	64.241	67.864
43.555	55.321	153.643	167.469	Andre driftskostnader		186.718	172.080	64.355	48.233
90.133	102.496	311.232	351.501	Sum driftskostnader		440.290	401.431	128.596	116.096
37.756	39.730	229.825	357.282	Resultat før tap og skatt		342.563	246.537	49.261	38.728
4.998	5.864	16.649	(54.409)	Tap på utlån og garantier	2	(54.409)	16.649	5.864	4.998
32.758	33.866	213.176	411.691	Resultat før skatt		396.972	229.888	43.397	33.731
7.505	7.990	52.792	88.366	Skattekostnad		89.313	53.854	6.249	7.037
25.253	25.876	160.384	323.325	Resultat før øvrige resultatposter		307.659	176.034	37.148	26.694
				Poster som reverseres over resultat					
20.218	1.352	22.633	(24.324)	Endring i virkelig verdi for investeringer tilgjengelig for salg	18	(24.324)	22.633	1.352	20.218
-	-	-	-	Endring balanseført verdi FKV/TS/DS		10.951	3.006	991	(251)
				Poster som ikke reverseres over resultat					
16.042	(9.242)	16.042	(9.242)	Estimatavvik IAS 19 Pensjon		(8.931)	15.886	(8.931)	15.886
36.259	(7.890)	38.675	(33.565)	Sum øvrige resultatposter ført mot egenkapitalen		(22.304)	41.525	(6.588)	35.852
61.512	17.986	199.059	289.759	Totalresultat		285.355	217.559	30.561	62.546
0,23	0,20	1,36	3,73	Resultat før øvrige res.poster pr Egenkapitalbevis		3,65	1,49	0,44	0,23

Balanse

Morbank					Konsern	
31.12.2015	31.12.2016	(tusen kroner)	Note	31.12.2016	31.12.2015	
90.038	89.418	Kontanter og fordringer på sentralbanker		89.418	90.038	
771.864	675.714	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		695.159	800.795	
18.525.362	19.470.311	Brutto utlån til kunder	3,8	19.459.614	18.498.195	
(50.235)	(39.961)	- Individuelle nedskrivninger utlån	3	(39.961)	(50.235)	
(80.128)	(80.505)	- Nedskrivninger på grupper av utlån	3	(80.505)	(80.128)	
18.394.998	19.349.845	Netto utlån til kunder		19.339.148	18.367.832	
2.751.629	3.076.989	Sertifikater, obligasjoner og andre verdipapir med virkelig verdi		3.076.989	2.751.629	
685.495	729.314	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser		729.314	685.495	
30.276	129.815	Eierinteresser i konsernselskap		-	-	
53.507	53.507	Eierinteresser i felleskontrollert virksomhet og tilknyttet selskap		211.585	187.360	
89.178	15.467	Varige driftsmidler		87.461	90.137	
-	-	Goodwill		20.969	29.554	
37.983	34.737	Utsatt skattefordel		28.286	39.448	
153.770	129.806	Andre eiendeler	5, 10	133.755	154.900	
23.058.739	24.284.613	Sum eiendeler		24.412.085	23.197.188	
157.805	163.658	Innskudd fra kredittinstitusjoner		163.658	157.805	
13.666.127	14.985.208	Innskudd fra kunder	7	14.959.755	13.646.286	
5.732.276	5.417.114	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	12	5.417.114	5.732.276	
66.346	75.667	Betalbar skatt		78.123	67.888	
392.575	348.194	Annen gjeld og forpliktelser	6, 3, 10	366.275	412.531	
549.317	249.896	Ansvarlig lånekapital	12	249.896	549.317	
20.564.447	21.239.736	Sum gjeld		21.234.821	20.566.103	
321.336	321.363	Eierandelskapital		321.363	321.336	
210.455	210.455	Overkursfond		210.455	210.455	
88.517	88.517	Utjevningsfond		88.517	88.517	
18.012	5.312	Gavefond		5.312	18.012	
1.802.657	1.802.739	Sparebankens fond		1.802.739	1.939.449	
35.963	11.557	Fond for urealiserte gevinster		11.557	35.963	
-	300.000	Hybridkapital	1	300.000	-	
17.354	304.934	Annen egenkapital/udisponert		437.322	17.354	
2.494.293	3.044.876	Sum egenkapital		3.177.264	2.631.085	
23.058.739	24.284.613	Gjeld og egenkapital		24.412.085	23.197.188	

Resultater fra kvartalsregnskapene

Konsern

(Hele tusen kroner)	4. kvartal 2016	3. kvartal 2016	2. kvartal 2016	1. kvartal 2016	4. kvartal 2015	3. kvartal 2015	2. kvartal 2015	1. kvartal 2015	4. kvartal 2014
Renteinntekter	162.561	161.266	160.214	157.677	163.466	173.226	180.987	188.020	205.405
Rentekostnader	58.333	56.176	59.008	65.465	73.324	85.749	93.407	106.821	120.091
Netto renteinntekter	104.227	105.090	101.206	92.213	90.142	87.477	87.580	81.199	85.314
Provisjonsinntekter	46.415	49.865	48.899	47.780	51.835	54.032	52.563	55.597	56.383
Provisjonskostnader	3.181	2.761	2.682	2.676	3.167	2.906	2.572	2.388	2.758
Andre driftsinntekter	20.534	25.199	30.970	23.135	23.136	22.780	28.701	25.374	24.541
Netto provisjons- og andre inntekter	63.768	72.303	77.187	68.239	71.803	73.905	78.692	78.583	78.167
Utbytte	-	3.216	29.586	249	205	31	14.823	1.027	31
Netto resultat fra eierinteresser	7.582	8.621	9.441	7.663	5.913	3.749	7.596	5.867	8.332
Netto resultat fra andre finansielle investeringer	2.279	26.911	4.577	(1.505)	(13.239)	(19.131)	(5.629)	(2.627)	(2.609)
Netto resultat fra finansielle eiendeler	9.862	38.748	43.603	6.407	(7.121)	(15.351)	16.790	4.267	5.754
Sum netto inntekter	177.857	216.140	221.997	166.858	154.824	146.032	183.063	164.049	169.234
Personalkostnader	64.241	52.470	55.158	81.703	67.864	49.102	54.117	58.268	54.853
Andre driftskostnader	64.355	37.698	40.678	43.988	48.233	40.587	42.118	41.143	49.887
Sum driftskostnader	128.596	90.167	95.836	125.691	116.096	89.689	96.235	99.411	104.740
Resultat før tap og skatt	49.261	125.973	126.161	41.167	38.728	56.342	86.828	64.638	64.494
Tap på utlån og garantier	5.864	(1.063)	(56.335)	(2.874)	4.998	13.737	5.015	(7.100)	64.353
Resultat før skatt	43.397	127.037	182.496	44.041	33.731	42.605	81.813	71.739	141
Skattekostnad	6.249	26.470	46.489	10.105	7.037	13.139	16.671	17.007	(3.974)
Resultat før øvrige resultatposter	37.148	100.567	136.007	33.937	26.694	29.466	65.142	54.732	4.115
Morbank ¹									
Resultat pr Egenkapitalbevis (kvartal isolert)	0,20	1,07	2,13	0,33	0,23	0,21	0,51	0,40	(0,01)
Utvannet resultat pr Egenkapitalbevis (kvartal isolert)	0,20	1,07	2,13	0,33	0,23	0,21	0,51	0,40	(0,01)

1. Historiske tall er oppdaterte iht emisjon og splitt desember 2015

Egenkapitalendring pr. 4. kvartal 2016

Konsern										
(Hele tusen kroner)	Eierandels- kapital ¹	Overkurs- fond	Ut- jevnings- fond	Gavefond	Spare- bankens- fond	Fond for urealiserte gevinster	Hybrid- kapital	Annen egen- kapital	Udisponert	Sum egen- kapital
Egenkapital pr. 31.12.2014	280.073	9.865	73.920	17.624	1.783.655	13.436	-	21.783	-	2.200.355
Utbytte fra 2014, utbetalt 2015	-	-	-	-	-	-	-	(21.569)	-	(21.569)
Emisjon	41.263	200.589	-	-	-	-	-	-	-	241.852
Belastet gavefond	-	-	-	(7.112)	-	-	-	-	-	(7.112)
Verdiendringer	-	-	-	-	106	(106)	-	-	-	-
Resultat før øvrige resultatposter	-	-	11.692	7.500	139.488	-	-	17.354	-	176.034
<i>Poster som reverseres over resultat:</i>										
Endring i virkelig verdi for investeringer tilgjengelig for salg	-	-	-	-	-	22.633	-	-	-	22.633
Endring balanseført verdi FKV/TS/DS	-	-	-	-	3.006	-	-	-	-	3.006
<i>Poster som ikke reverseres over resultat:</i>										
Estimatavvik IAS 19 Pensjon	-	-	2.905	-	13.195	-	-	(214)	-	15.886
Egenkapital pr. 31.12.2015	321.336	210.455	88.517	18.012	1.939.449	35.963	-	17.354	-	2.631.085
Egenkapital pr. 31.12.2015	321.336	210.455	88.517	18.012	1.939.449	35.963	-	17.354	-	2.631.085
Justering verdi egenbeholdning egenkapitalbevis	28	-	-	-	-	-	-	(28)	-	-
Justering differanse Sparebankens fond morbank/konsern	-	-	-	-	(136.793)	-	-	136.793	-	-
Fondsobligasjon reklassifisert som EK	-	-	-	-	-	-	300.000	-	-	300.000
Utbetalte renter på fondsobl. reklas. som EK	-	-	-	-	-	-	-	(9.121)	-	(9.121)
Utbytte fra 2015, utbetalt 2016	-	-	-	-	-	-	-	(17.354)	-	(17.354)
Belastet gavefond	-	-	-	(7.700)	-	-	-	-	-	(7.700)
Gavefond overført sparebankstiftelse	-	-	-	(5.000)	-	-	-	-	-	(5.000)
Verdiendringer	-	-	-	-	82	(82)	-	-	-	-
Resultat før øvrige resultatposter	-	-	-	-	-	-	-	-	307.659	307.659
<i>Poster som reverseres over resultat:</i>										
Endring i virkelig verdi for investeringer tilgjengelig for salg	-	-	-	-	-	(24.324)	-	-	-	(24.324)
Endring balanseført verdi FKV/TS/DS	-	-	-	-	-	-	-	10.951	-	10.951
<i>Poster som ikke reverseres over resultat:</i>										
Estimatavvik IAS 19 Pensjon	-	-	-	-	-	-	-	(8.931)	-	(8.931)
Egenkapital pr. 31.12.2016	321.363	210.455	88.517	5.312	1.802.739	11.557	300.000	129.663	307.659	3.177.264

Morbank

(Hele tusen kroner)	Eierandels- kapital ¹	Overkurs- fond	Ut- jevnings- fond	Gavefond	Spare- bankens- fond	Fond for urealiserte gevinster	Hybrid- kapital	Annen egen- kapital	Udisponert	Sum egen- kapital
Egenkapital pr. 31.12.2014	280.073	9.865	73.920	17.624	1.665.576	13.436	-	21.569	-	2.082.063
Utbytte fra 2014, utbetalt 2015	-	-	-	-	-	-	-	(21.569)	-	(21.569)
Emisjon	41.263	200.589	-	-	-	-	-	-	-	241.852
Belastet gavefond	-	-	-	(7.112)	-	-	-	-	-	(7.112)
Verdiendringer	-	-	-	-	106	(106)	-	-	-	-
Resultat før øvrige resultatposter	-	-	11.692	7.500	123.838	-	-	17.354	-	160.384
<i>Poster som reverseres over resultat:</i>										
Endring i virkelig verdi for investeringer tilgjengelig for salg	-	-	-	-	-	22.633	-	-	-	22.633
<i>Poster som ikke reverseres over resultat:</i>										
Estimatavvik IAS 19	-	-	2.905	-	13.136	-	-	-	-	16.042
Egenkapital pr. 31.12.2015	321.336	210.455	88.517	18.012	1.802.657	35.963	-	17.354	-	2.494.293
Egenkapital pr. 31.12.2015	321.336	210.455	88.517	18.012	1.802.657	35.963	-	17.354	-	2.494.293
Justering verdi egenbeholdning egenkapitalbevis	28	-	-	-	-	-	-	(28)	-	-
Fondsobligasjon reklassifisert som EK	-	-	-	-	-	-	300.000	-	-	300.000
Utbetalte renter på fondsobl. reklas. som EK	-	-	-	-	-	-	-	(9.121)	-	(9.121)
Utbytte fra 2015, utbetalt 2016	-	-	-	-	-	-	-	(17.354)	-	(17.354)
Belastet gavefond	-	-	-	(7.700)	-	-	-	-	-	(7.700)
Gavefond overført sparebankstiftelse	-	-	-	(5.000)	-	-	-	-	-	(5.000)
Verdiendringer	-	-	-	-	82	(82)	-	-	-	-
Resultat før øvrige resultatposter	-	-	-	-	-	-	-	-	323.325	323.325
<i>Poster som reverseres over resultat:</i>										
Endring i virkelig verdi for investeringer tilgjengelig for salg	-	-	-	-	-	(24.324)	-	-	-	(24.324)
<i>Poster som ikke reverseres over resultat:</i>										
Estimatavvik IAS 19	-	-	-	-	-	-	-	(9.242)	-	(9.242)
Egenkapital pr. 31.12.2016	321.363	210.455	88.517	5.312	1.802.739	11.557	300.000	(18.391)	323.325	3.044.876

1. Eierandelskapital er fratrukket 12 i egenbeholdning

Kontantstrømoppstilling

Morbank			Konsern	
31.12.2015	31.12.2016	(tusen kroner)	31.12.2016	31.12.2015
216.185	415.191	Årsresultat før skatt	400.472	232.898
(39.022)	(36.786)	Utbetalt utbytte/ gaver	(36.786)	(39.022)
-	(39.533)	Tap/gevinst finansielle anleggsmidler		-
35.329	(25.384)	Verdiendringer på finansielle eiendeler vurdert til v.v.	(25.384)	35.329
11.486	6.101	Av- og nedskrivninger	16.615	12.077
16.649	(54.409)	Tap på utlån	(54.409)	16.649
(57.412)	(66.621)	Betalbare skatter	(69.077)	(58.954)
183.215	198.559	Kontantstrøm fra virksomheten før endring i oml.midler og korts.gjeld	231.431	198.977
(867.146)	(920.360)	Endring utlån/ og andre eiendeler	(936.829)	(870.215)
(129.728)	1.319.181	Endring innskudd fra kunder	1.313.569	(127.482)
(71.891)	5.853	Endring gjeld til kredittinstitusjoner	5.853	(71.891)
567.439	(307.091)	Endring sertifikater og obligasjoner	(307.091)	567.439
119.508	63.496	Endring øvrige fordringer	21.145	122.722
(43.400)	(65.881)	Endring annen kortsiktig gjeld	(55.556)	(21.536)
(242.003)	293.757	A Netto kontantstrøm fra virksomheten	272.522	(201.986)
		Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
(6.178)	67.610	Endring varige driftsmidler	(13.939)	(5.477)
(84.435)	(161.543)	Endring aksjer og eierinteresser	(68.241)	(121.686)
(90.613)	(93.933)	B Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(82.180)	(127.163)
		Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
155.061	(288.031)	Endring låneopptak verdipapirer	(288.031)	155.061
50.027	(8.563)	Endring låneopptak ansvarlig lån	(8.568)	50.027
241.852	-	Innbetaling ved emisjon	-	241.852
446.940	(296.594)	C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(296.599)	446.940
114.324	(96.770)	A + B + C Netto endring likvider i året	(106.257)	117.791
747.578	861.902	Likviditetsbeholdning periodens start	890.834	773.043
861.902	765.132	Likviditetsbeholdning periodens slutt	784.577	890.834
114.324	(96.770)	Netto endring likvider i året	(106.257)	117.791

NOTER TIL REGNSKAPET

Note 1

Regnskapsprinsipper

Delårsrapporten for SpareBank1 BV omfatter perioden 01.01.–31.12.2016. Delårsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med IFRS og IAS 34 Interim Financial Reporting og etter de samme prinsipper som ble benyttet i årsregnskapet for 2015, dog inkludert de prinsippendringer som av årsregnskapet for 2015 fremgår som planlagt implementert i 2016.

Nye standarder og fortolkninger som ennå ikke er tatt i bruk

En rekke nye standarder, endringer til standarder og fortolkninger er pliktige for fremtidige årsregnskap. Blant de som konsernet har valgt å ikke anvende tidlig, er de vesentligste standardene IFRS 9 «Finansielle instrumenter», IFRS 15 «Inntekter fra kundekontrakter» og IFRS 16 «Leieavtaler». Konsernet har startet arbeidet med forberedelse til implementering av IFRS 9 og konsekvensutredning av dette. I løpet av 2016 er det jobbet med modellverk, samt avklaringer rundt verdsettelse, klassifisering mv. Arbeidet med modellverket, samt kartlegging av de økonomiske konsekvensene, fortsetter gjennom 2017 slik at konsernet vil være klar for implementering 01.01.2018. Konsernet har vurdert virkningen av IFRS 15 «Inntekter fra kundekontrakter» og IFRS 16 «Leieavtaler» og ser ikke at disse vil få vesentlige økonomiske konsekvenser.

Periodisering av sikringsfondsavgift, IFRIC 21

IFRIC 21 (Avgifter) fastsetter regnskapsføringen av en plikt til å betale en avgift som faller innenfor virkeområdet til IAS 37 (Avsetninger). Fortolkningen omhandler hva den

utløsende hendelsen er som medfører at avgiften skal innregnes som en forpliktelse. Det har vært en diskusjon etter innføring av standarden, om den årlige avgiften til Bankenes Sikringsfond for 2015 og 2016 skulle vært kostnadsført i sin helhet 1. kvartal. Finansdepartementet fastsatte 19. september 2016 ny forskrift ved uttreden fra Bankenes sikringsfond, hvilket innebærer at periodisering av sikringsfondsavgiften vil være tillatt. Forskriften trer i kraft 1. januar 2017. I påvente av Finanstilsynets utredning har SpareBank 1 BV gjennom 2016 videreført tidligere praksis ved at avgiften periodiseres månedlig. Kostnaden utgjorde 11,8 mill pr. 31.12.16 mot 10,4 mill pr 31.12.15.

Hybridkapital

SpareBank 1 BV har fra og med 2. kvartal 2016 klassifisert 3 fondsobligasjoner fra gjeld til egenkapital. Fondsobligasjonene ble reklassifisert da de ikke tilfredsstiller definisjonen av finansiell forpliktelse i henhold til IAS 32. Obligasjonene er evigvarende og SpareBank 1 BV har rett til ikke å betale renter til investorene under gitte vilkår. Rentene presenteres ikke som en rentekostnad i resultatet, men som en reduksjon i egenkapitalen. Prinsippendringen har medført reduserte rentekostnader i 2., 3. og 4. kvartal 2016 på totalt 10,4 mill. Sammenligningstall er ikke omarbeidet.

For nærmere beskrivelse av anvendte regnskapsprinsipper, vises det til note 2 i bankens offisielle regnskap for 2015.

Note 2

Tap på utlån og garantier

Morbank			Konsern	
31.12.2015	31.12.2016	(Hele tusen kroner)	31.12.2016	31.12.2015
1.049	(10.275)	Periodens endring i individuelle nedskrivninger utlån	(10.275)	1.049
(53)	(57.802)	Periodens endringer i garantiavsetning	(57.802)	(53)
5.690	377	Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	377	5.690
9.015	13.309	Periodens konstaterte tap med tidligere nedskrivninger	13.309	9.015
2.595	253	Periodens konstaterte tap uten tidligere nedskrivninger	253	2.595
(3.576)	(1.396)	Periodens inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger.	(1.396)	(3.576)
1.929	1.123	Andre korreksjoner/amortisering på nedskrivninger	1.123	1.929
16.649	(54.409)	Periodens tap på utlån og garantier	(54.409)	16.649

Note 3

Nedskrivninger på utlån og garantier

Morbank			Konsern	
31.12.2015	31.12.2016	(Hele tusen kroner)	31.12.2016	31.12.2015
113.908	113.638	Individuelle nedskrivninger på utlån og garantier pr. 01.01.	113.638	113.908
5.443	1.429	+ Økning i individuelle nedskrivninger i perioden på tidligere tapsførte	1.429	5.443
(7.667)	(66.341)	- Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	(66.341)	(7.667)
10.968	10.145	+ Nye individuelle nedskrivninger i perioden	10.145	10.968
(9.015)	(13.309)	- Konstaterte tap i perioden med tidligere individuelle nedskrivninger	(13.309)	(9.015)
113.638	45.562	Individuelle nedskrivninger på utlån og garantier*	45.562	113.638
50.235	39.961	*Herav nedskrivning utlån	39.961	50.235
63.403	5.601	*Herav nedskrivning garantier	5.601	63.403
31.12.2015	31.12.2016		31.12.2016	31.12.2015
74.438	80.128	Nedskrivning på grupper av utlån og garantier pr. 01.01.	80.128	74.438
5.690	377	Økning (+)/ Reduksjon (-) i gruppenedskrivninger i perioden	377	5.690
80.128	80.505	Gruppenedskrivning ved periodens slutt	80.505	80.128

Note 4

Misligholdte og tapsutsatte engasjement

Morbank			Konsern	
31.12.2015	31.12.2016	(Hele tusen kroner)	31.12.2016	31.12.2015
		Misligholdte engasjementer		
140.459	122.432	Brutto mislighold over 90 dager	122.432	140.459
84.184	69.803	- herav PM	69.803	84.184
56.275	52.629	- herav BM	52.629	56.275
		- Individuell nedskrivning på misligholdte engasjementer		
29.054	20.853		20.853	29.054
11.092	11.694	- herav PM	11.694	11.092
17.962	9.159	- herav BM	9.159	17.962
111.405	101.579	Netto misligholdte utlån	101.579	111.405
21 %	17 %	Avsetningsgrad	17 %	21 %
		Andre tapsutsatte engasjement		
291.533	59.035	Tapsutsatte engasjement (ikke misligholdt)	59.035	291.533
2.331	751	- herav PM	751	2.331
289.202	58.284	- herav BM	58.284	289.202
		- Individuell nedskrivning på tapsutsatte engasjementer		
84.584	24.709		24.709	84.584
1.152	274	- herav PM	274	1.152
83.432	24.435	- herav BM	24.435	83.432
206.949	34.326	Netto andre tapsutsatte engasjement	34.326	206.949
29 %	42 %	Avsetningsgrad	42 %	29 %

Note 5

Andre eiendeler

Morbank			Konsern	
31.12.2015	31.12.2016	(Hele tusen kroner)	31.12.2016	31.12.2015
74.747	68.567	Forskuddsbetalt, ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	71.950	75.767
12.668	33.224	Andre eiendeler	33.790	12.778
1.730	649	Overtatt fast eiendom	649	1.730
64.624	27.366	Derivater og andre finansielle instrumenter til virkelig verdi	27.366	64.624
153.770	129.806	Sum andre eiendeler	133.755	154.900

Note 6

Annen gjeld

Morbank			Konsern	
31.12.2015	31.12.2016	(Hele tusen kroner)	31.12.2016	31.12.2015
71.904	100.603	Påløpte kostnader og mottatte ikke påløpte inntekter	100.595	71.781
191.846	141.119	Avsetning for påløpte kostnader og forpliktelser	140.738	192.023
53.251	52.084	Annen gjeld	70.554	73.153
75.574	54.388	Derivater og andre finansielle instrumenter til virkelig verdi	54.388	75.574
392.575	348.194	Sum annen gjeld	366.275	412.531

Note 7

Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring

Morbank			Konsern	
31.12.2015	31.12.2016	(Hele tusen kroner)	31.12.2016	31.12.2015
8.689.060	9.266.380	Lønnstakere o.l.	9.266.380	8.689.060
1.787.153	1.772.674	Eiendomsdrift / forretningsmessig tjenesteyting o.l.	1.747.222	1.767.312
450.083	505.760	Varehandel/hotell og restaurant	505.760	450.083
153.436	160.520	Jordbruk/skogbruk	160.520	153.436
397.916	418.046	Bygg og anlegg	418.046	397.916
760.631	769.932	Transport og tjenesteytende næringer	769.932	760.631
208.966	198.320	Produksjon (industri)	198.320	208.966
437.397	1.235.608	Offentlig forvaltning	1.235.608	437.397
781.485	657.968	Utlandet og andre	657.968	781.485
13.666.127	14.985.208	Sum innskudd	14.959.755	13.646.286

Note 8

Utlån til kunder fordelt på sektor og næring

Morbank			Konsern	
31.12.2015	31.12.2016	(Hele tusen kroner)	31.12.2016	31.12.2015
12.564.945	13.664.594	Lønnstakere o.l.	13.664.594	12.564.945
4.743.632	4.653.422	Eiendomsdrift / forretningsmessig tjenesteyting o.l.	4.642.725	4.716.465
293.673	222.732	Varehandel/hotell og restaurant	222.732	293.673
181.721	218.861	Jordbruk/skogbruk	218.861	181.721
192.471	186.125	Bygg og anlegg	186.125	192.471
257.290	205.915	Transport og tjenesteytende næringer	205.915	257.290
143.972	178.504	Produksjon (industri)	178.504	143.972
-	-	Offentlig forvaltning	-	-
147.658	140.159	Utlandet og andre	140.159	147.658
18.525.362	19.470.311	Brutto utlån	19.459.614	18.498.195
(50.235)	(39.961)	- Individuelle nedskrivninger	(39.961)	(50.235)
(80.128)	(80.505)	- Nedskrivninger på grupper av utlån	(80.505)	(80.128)
18.394.998	19.349.845	Netto utlån	19.339.148	18.367.832

Note 9

Kapitaldekning

Konsolidering CRD IV:

Under nytt regelverk for CRD IV, ligger SpareBank 1 BV pt under vesentlighetsgrensen for rapportering av konsolidert kapitaldekningsoppgave.

Oppstillingen under viser følgelig kun kapitaldekningsoppgaven for morbank.

Ansvarlig kapital	31.12.2016	31.12.2015
Eierandelskapital	321.363	321.336
Overkursfond	210.455	210.455
Utjevningsfond	88.517	88.517
Sparebankens fond	1.802.739	1.802.657
Fond for urealisert gevinst/tap	11.557	35.963
Gavefond	5.312	18.012
Avsatt utbytte klassifisert som egenkapital	-	17.354
Annen Egenkapital (IAS pensjoner)	(18.391)	-
Periodens resultat	323.325	-
Sum balanseført egenkapital (eksklusiv hybridkapital)	2.744.876	2.494.294
Verdijusteringer på aksjer og obligasjoner målt til virkelig verdi (AVA)	(4.327)	(4.218)
Fradrag for ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	(290.265)	(174.307)
Utbytte avsatt til utdeling, klassifisert som egenkapital	-	(17.354)
Periodens resultat	(323.325)	-
Delårsresultat som inngår i kjernekapital	282.247	-
Sum ren kjernekapital	2.409.207	2.298.415
Fondsobligasjon	300.000	299.524
Fradrag for ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	(95.867)	(129.316)
Sum kjernekapital	2.613.340	2.468.622
Tilleggskapital utover kjernekapital		
Tidsbegrenset ansvarlig kapital	249.895	249.792
Fradrag for ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	(126.554)	(187.110)
Netto ansvarlig kapital	2.736.681	2.531.304
Risikoveid beregningsgrunnlag		
Eiendeler som ikke inngår i handelsporteføljen	12.142.475	12.560.129
Operasjonell risiko	1.023.448	1.057.732
Posisjonsrisiko i handelsporteføljen	317.867	328.521
CVA-tillegg (motpartsrisiko derivater)	26.063	32.591
Totalt beregningsgrunnlag	13.509.854	13.978.974
Kapitaldekning	20,26 %	18,11 %
Kjernekapital	19,34 %	17,66 %
Ren Kjernekapital	17,83 %	16,44 %

Bufferkrav

Bevaringsbuffer (2,50 %)	337.746	349.474
Motsyklisk buffer (1,50 % / 1,00 %)	202.648	139.790
Systemrisikobuffer (3,00 %)	405.296	419.369
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	945.690	908.633
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	607.943	629.054
Tilgjengelig ren kjernekapital	855.573	760.728

	31.12.2016	31.12.2015
Lokale og regionale myndigheter	2.200	3.200
Offentlig eide foretak	-	-
Institusjoner	353.646	515.101
Foretak	2.010.945	2.355.876
Massemarked	1.311.353	1.466.310
Pantsikkerhet i bolig- og fritidseiendom	4.954.614	4.376.084
Pantsikkerhet i næringseiendom	2.685.705	3.026.188
Forfalte engasjement	66.429	91.548
Høyrisiko-engasjementer	1.248	4.230
Obligasjoner med fortrinnsrett	182.727	148.018
Fordringer på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	89.643	-
Egenkapitalposisjoner	311.284	228.743
Øvrige engasjement	172.681	344.831
Sum Kredittrisiko	12.142.475	12.560.129

I henhold til Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak (CRD IV) skal fradraget for ikke-vesentlige investeringer i selskaper i finansiell sektor fases in med følgende prosentsetning:

- i 2014: 20 prosent
- i 2015: 40 prosent
- i 2016: 60 prosent
- i 2017: 80 prosent

Ren kjernekapital pr 31.12.2016 ved full innfasing av CRD IV-effekt ville utgjort 16,5 %.

Note 10

Derivater

2016			(Hele tusen kroner)	2015		
Kontraktssum	Virkelig verdi 31.12.2016			Kontraktssum	Virkelig verdi 31.12.2015	
31.12.2016	Eiendeler	Gjeld		31.12.2015	Eiendeler	Gjeld
			Derivater – sikring			
3.090.500	27.366	54.388	Derivater til virkelig verdi	3.216.500	64.624	75.574
3.090.500	27.366	54.388	Sum derivater til virkelig verdisikring	3.216.500	64.624	75.574

Note 11

Netto resultat fra andre finansielle investeringer

Morbank			(Hele tusen kroner)	Konsern	
31.12.2015	31.12.2016			31.12.2016	31.12.2015
6.487	13.673	Netto verdiendringer aksjer, andeler etc vurdert til virkelig verdi	13.673	6.487	
(44.091)	9.027	Netto verdiendringer obligasjoner/sertifikater vurdert til virkelig verdi	9.027	(44.091)	
(7.332)	6.121	Netto verdiendringer finansielle derivater vurdert til virkelig verdi	6.121	(7.332)	
4.311	3.441	Kursgevinst /-tap på valuta	3.441	4.311	
-	(10.000)	Nedskrivning på finansielle eiendeler	-	-	
(40.625)	22.262	Netto resultat fra andre finansielle investeringer	32.262	(40.625)	

Note 12

Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital

SpareBank 1 BV emitterer og innløser verdipapirgjeld som et ledd i likviditetsstyringen. Refinansieringsbehovet har også delvis blitt finansiert ved overføring av utlånsportefølje til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Oppstillingen er identisk i Morbank og Konsern.

Verdipapirgjeld

(Hele tusen kroner)	Morbank/Konsern	
	31.12.2016	31.12.2015
Sertifikatgjeld, nominell verdi	-	325.000
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	5.405.500	5.358.500
Verdijusteringer	11.614	48.775
Sum Verdipapirgjeld	5.417.114	5.732.276

Endring i verdipapirgjeld

(Hele tusen kroner)	31.12.2016	Morbank/Konsern		
		Emittert 2016	Innløst 2016	31.12.2015
Sertifikatgjeld, nominell verdi	-	-	-	325.000
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	5.405.500	864.000	(817.000)	5.358.500
Verdijusteringer	11.614	-	-	48.775
Sum Verdipapirgjeld	5.417.114	864.000	(817.000)	5.732.276

Ansvarlig lånekapital

(Hele tusen kroner)	Morbank/Konsern	
	31.12.2016	31.12.2015
Ansvarlig lånekapital	250.000	250.000
Fondsobligasjoner	-	300.000
Verdijusteringer	(104)	(683)
Sum Ansvarlig lånekapital	249.896	549.317

Endring ansvarlig lånekapital

	31.12.2016	Morbank/Konsern		
		Reklassifisert	Emittert 2016	Innløst 2016
Ansvarlig lånekapital	250.000	-	-	-
Fondsobligasjoner	-	(300.000)	-	-
Verdijusteringer	(104)	-	-	-
Sum Ansvarlig lånekapital	249.896	(300.000)	-	-

Note 13

Segmentinformasjon

Segmentopplysningene er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten gjennom resultat- og kapitalrapportering, fullmakter og rutiner. Rapporteringen av segmenter er inndelt i følgende områder: Personmarkedskunder (PM) og bedriftsmarkedskunder (BM) som inkluderer morbank

og datterselskaper knyttet til eiendomsmeglervirksomhet og regnskapstjenester. I øvrige datterselskap inngår datterselskaper som forvalter eiendom. Konserneliminerings fremkommer sammen med ufordelt virksomhet i egen kolonne (Ikke rapporterbare segmenter).

Konsern 31.12.2016

(Hele tusen kroner)	PM	BM	Øvrige datterselskaper	Ikke rapporterbare segmenter	Totalt
Resultat					
Netto renteinntekter	228.950	167.622	4	6.161	402.736
Netto provisjons- og andre inntekter	212.873	80.197	11.060	75.986	380.116
Driftskostnader	284.021	135.123	4.947	16.199	440.290
Resultat før tap	157.802	112.696	6.117	65.947	342.563
Tap på utlån og garantier	1.633	(56.042)	-	-	(54.409)
Resultat før skatt	156.169	168.738	6.117	65.947	396.972

	PM	BM	Øvrige datterselskaper	Ikke rapporterbare segmenter	Totalt
Balanse					
Utlån til kunder	13.183.275	5.680.079	-	596.260	19.459.614
Individuell nedskrivning utlån	(11.970)	(27.991)	-	-	(39.961)
Gruppenedskrivning utlån	(23.174)	(57.331)	-	-	(80.505)
Andre eiendeler	73.523	46.111	120.382	4.832.921	5.072.937
Sum eiendeler pr segment	13.221.653	5.640.869	120.382	5.429.181	24.412.085
Innskudd fra og gjeld til kunder	9.605.315	5.161.629	-	192.810	14.959.755
Annen gjeld og egenkapital	3.616.338	479.240	120.382	5.236.371	9.452.331
Sum egenkapital og gjeld pr segment	13.221.653	5.640.869	120.382	5.429.181	24.412.085

Konsern 31.12.2015

(Hele tusen kroner)	PM	BM	Øvrige datterselskaper	Ikke rapporterbare segmenter	Totalt
Resultat					
Netto renteinntekter	205.217	144.145	9	(2.972)	346.399
Netto provisjons- og andre inntekter	232.202	80.093	-	(10.726)	301.569
Driftskostnader	274.423	125.683	16	1.309	401.431
Resultat før tap	162.996	98.555	(7)	(15.007)	246.537
Tap på utlån og garantier	(3.502)	20.151	-	-	16.649
Resultat før skatt	166.498	78.404	(7)	(15.007)	229.888

	PM	BM	Øvrige datterselskaper	Ikke rapporterbare segmenter	Totalt
Balanse					
Utlån til kunder	12.027.960	5.805.719	-	664.516	18.498.195
Individuell nedskrivning utlån	(12.214)	(38.021)	-	-	(50.235)
Gruppenedskrivning utlån	(21.582)	(58.546)	-	-	(80.128)
Andre eiendeler	75.889	63.329	4.591	4.685.548	4.829.357
Sum eiendeler pr. segment	12.070.053	5.772.480	4.591	5.350.064	23.197.188
Innskudd fra og gjeld til kunder	8.672.343	4.416.603	-	557.340	13.646.286
Annen gjeld og egenkapital	3.397.710	1.355.877	4.591	4.792.724	9.550.902
Sum egenkapital og gjeld pr. segment	12.070.053	5.772.480	4.591	5.350.064	23.197.188

Note 14

Kritiske regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater og skjønnsmessige vurderinger, samt tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader.

I årsregnskapet for 2015 er det i note 3 «Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper», redegjort nærmere for vesentlige estimater og forutsetninger.

Note 15

Salg av utlån

SpareBank 1 BV og øvrige eiere har inngått avtale om etablering av likviditetsfasilitet for SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene kommitterer seg til å kjøpe boligkredittobligasjoner utstedt av foretaket begrenset til en samlet verdi av tolv måneders forfall. Hver eier hefter prinsipalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for SpareBank 1 BV.

Banken har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. For mer informasjon om regnskapsmessig behandling av avtalene, se note 2 og note 9 i årsregnskapet for 2015.

Note 16

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke er i stand til å overholde sine betalingsforpliktelser, og/eller risikoen for ikke å kunne finansiere ønsket vekst i eiendeler. SpareBank 1 BV utarbeider årlig en likviditetsstrategi som blant annet tar for seg bankens likviditetsrisiko.

Konsernets likviditetsrisiko avdekkes gjennom bankens likviditetsreserve/buffer. Hovedmålet for SpareBank 1 BV er å opprettholde bankens overlevelsessevne i en normalsituasjon, uten ekstern funding, i 12 måneder.

I tillegg skal banken overleve minimum 90 dager i en «stort stress»-situasjon der man ikke har tilgang på funding fra kapitalmarkedet. Bankens daglige styring etter ovennevnte mål. I tillegg er det etablert en beredskapsplan for håndtering av likviditetskriser.

Gjennomsnittlig restløpetid på porteføljen av senior obligasjonslån var 2,6 år pr. 31.12.2016. Samlet LCR var 186 % ved utgangen av 4. kvartal og gjennomsnittlig samlet LCR var 181 % i kvartalet.

Note 17

Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer.

Nivå 1: Verdsettelse basert på noterte priser i aktivt marked.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. I kategorien inngår blant annet børnoterte aksjer, statskasseveksler og statsobligasjoner.

Nivå 2: Verdsettelse basert på observerbare markedsdata.

Nivå 2 består av instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, og som også inkluderer noterte priser i ikke aktive markeder.

Nivå 3: Verdsettelse basert på annet enn observerbare data.

Hvis fastsettelse av verdi ikke er tilgjengelig i forhold til nivå 1 og 2 benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon.

Konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi pr. 31.12.2016

Eiendeler	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Fastrenteutlån	-	-	1.046	1.046
- Obligasjoner og sertifikater	207	2.870	-	3.077
- Egenkapitalinstrumenter	78	-	35	113
- Derivater	-	27	-	27
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	-	26	591	617
Sum eiendeler	285	2.923	1.672	4.880

Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Fastrenteinnskudd	-	-	554	554
- Verdipapirgjeld til virkelig verdi	-	1.596	-	1.596
- Derivater	-	54	-	54
Sum forpliktelser	-	1.650	554	2.204

Konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi pr. 31.12.2015

Eiendeler	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Fastrenteutlån	-	-	1.242	1.242
- Obligasjoner og sertifikater	210	2.541	-	2.751
- Egenkapitalinstrumenter	68	-	12	80
- Derivater	-	65	-	65
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	-	62	543	605
Sum eiendeler	278	2.668	1.797	4.743

Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Fastrenteinnskudd	-	-	233	233
- Verdipapirgjeld til virkelig verdi	-	1.468	-	1.468
- Derivater	-	76	-	76
Sum forpliktelser	-	1.544	233	1.777

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 pr. 31.12.2016

	Fastrente(utlån)	Aksjer til virkelig verdi over res.	Aksjer tilgjengelig for salg	Fastrente-innskudd
Inngående balanse 1.1.2016	1.242	12	543	232
Tilgang	93	31	48	561
Avgang	(269)	(8)	-	(239)
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	(20)	-	-	-
Utgående balanse 31.12.2016	1.046	35	591	554

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 pr. 31.12.2015

	Fastrente(utlån)	Aksjer til virkelig verdi over res.	Aksjer tilgjengelig for salg	Fastrente-innskudd
Inngående balanse 1.1.2015	1.087	19	456	252
Tilgang	363	-	91	217
Avgang	(208)	(7)	(4)	(237)
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	-	-	-	-
Utgående balanse 31.12.2015	1.242	12	543	232

Note 18

Utbytte fra Visa Norge FLI

SpareBank 1 BV mottok utbytte på 16,4 mill fra Visa Norge FLI i juni 2016 for første del av oppgjør til Visa Norge FLI knyttet til salg av samtlige aksjer i Visa Europa Ltd. Til Visa Inc. Utbyttet er inntektsført over ordinært resultat i 2. kvartal. I tillegg er SpareBank 1 BVs estimerte andel av gjenstående vederlag fra transaksjonen på 6,2 mill innregnet som urealisert verdiendring over øvrige resultatposter.

I årsregnskapet for 2015 innregnet SpareBank 1 BV (som urealisert verdiendring over øvrige resultatposter) sin andel av forventet utbytte knyttet til transaksjonen med 18,4 mill. Dette beløpet ble tilbakeført (over øvrige resultatposter) i 2. kvartal 2016 i forbindelse med oppdatert estimat for restoppgjøret.

Reserende oppgjør fra Visa Inc. til Visa Norge FLI består av utsatt kontantvederlag (3 år) med EUR 1,12 mrd og konvertible preferanseaksjer estimert til EUR 5,0 mrd.

I SpareBank 1 BVs estimat er euro-kurs pr 31.12.2016 lagt til grunn, kontantvederlaget er neddiskontert over 2,5 år og det er innregnet 20 % likviditetsrabatt for aksjeposten. Verdsettelse av restfordringen på 6,2 mill er uendret i 4. kvartal.

Nassa AS har tidligere foretatt oppkjøp av Nets Holding AS hvor Teller AS inngikk som en del av det solgte konsernet. Tidligere eiere av Nets Holding AS stilte i brev datert 5. september 2016 krav om utbetaling av sin andel av deloppgjøret som ble mottatt av Teller AS ved salget av Visa Europe til Visa Inc. Kravet (som ikke tidligere er innregnet i SpareBank 1 BV) ble innbetalt av Nassa AS og inntektsført i banken med kr 3,2 mill i 3. kvartal.

Note 19

Virksomhetssammenlutning etter balansedagen

SpareBank 1 BV og SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsberg ble fusjonert 2. januar 2017. SpareBank 1 BV er overtakende bank i fusjonen. Fusjonen er behandlet etter oppkjøpsmetoden i samsvar med IFRS 3. Banken har sitt hovedkontor i Tønsberg.

21. juni 2016 vedtok styrene i bankene en intensjonsavtale om sammenslåing. Den 22. september ble fusjonsplanen vedtatt av styrene i bankene og fusjonsplanen ble endelig vedtatt i bankenes generalforsamling den 26. oktober 2016. Den 20. desember 2016 besluttet styrene i de to bankene gjennomføring av fusjonen pr. 2. januar 2017 etter at det var gitt tillatelse til dette av Finanstilsynet og Finansdepartementet.

I den endelige fusjonsplanen ble bytteforholdet satt til 80 % til SpareBank 1 BV og 20 % til SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsberg. Vederlaget for overtagelse av virksomheten i SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsberg ytes i form av nye egenkapitalbevis i den fusjonerte banken. Disse utstedes til eiere av egenkapitalbevis i SpareBank 1

Nøtterøy-Tønsberg (5.108.005) og til Sparebankstiftelsen Nøtterøy-Tønsberg (15.925.503) som ble etablert i forbindelse med gjennomføring av fusjonen.

Virkelig verdi av de 21.033.508 egenkapitalbevisene som er utstedt som vederlag til egenkapitalbevisene i SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsberg og den nyetablerte stiftelsen Sparebankstiftelsen Nøtterøy-Tønsberg, utgjør kr 27,50 som tilsvarer siste omsetningskurs pr 31. desember 2016. Differansen mellom virkelig verdi av vederlaget til egenkapitalbevisene i SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsberg før fusjonen og deres andel av netto eiendeler i henhold til oppkjøpsanalysen, utgjør en negativ goodwill («badwill») og innregnes i resultatet på gjennomføringstidspunktet i samsvar med IFRS 3.

I tabellen nedfor vises vederlaget, virkelig verdi av eiendeler og gjeld fra SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsberg, samt beregning av negativ goodwill på gjennomføringstidspunktet. Endelig oppkjøpsanalyse vil foreligge senest innen utgangen av 2017.

Vederlag	Antall	Kurs (NOK)	Vederlag (TNOK)
Egenkapitalinstrumenter – SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsberg	5.108.005	27,50	140.470
Egenkapitalinstrumenter – Sparebankstiftelsen Nøtterøy-Tønsberg	15.925.503	27,50	437.951
Sum vederlag			578.421
Virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser		Morbank	Konsern
Kontanter og fordringer på sentralbanker		71.025	71.025
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		225.815	225.815
Netto utlån til kunder		5.933.988	5.933.988
Overtatte eiendeler		1.000	1.000
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende papirer		552.650	552.650
Finansielle derivater		6.218	6.218
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser		368.909	368.909
Investering i eierinteresser og konsernselskaper		276.388	269.120
Kunderelasjoner		66.029	66.029
Utsatt skattefordel		(10.483)	(10.479)
Immaterielle eiendeler		-	6.958
Eiendom, anlegg og utstyr		61.823	61.900
Andre eiendeler		10.030	15.673
Gjeld til kredittinstitusjoner		(100.323)	(100.323)
Innskudd fra og gjeld til kunder		(5.027.648)	(5.026.534)
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		(1.228.293)	(1.228.293)
Finansielle derivater		(5.575)	(5.575)
Annen gjeld og forpliktelser		(31.753)	(35.891)
Ansvarlig lånekapital		(146.343)	(146.343)
Netto eiendeler		1.023.457	1.025.847
Fondsobligasjon		(50.000)	(50.000)
Justert netto eiendeler til fordeling på egenkapitalbevisiere og samfunnskapital		973.457	975.847
SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsbergs grunnfonds andel av netto eiendeler (eierbrøk 75,71 %)		737.004	750.424
Eierandelskapitalen sin andel av identifiserbare netto eiendeler (eierbrøk 24,29 %)		236.453	240.758
Vederlag til tidligere egenkapitalbevisiere i SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsberg		140.470	140.470
Beregnet Goodwill		(95.983)	(96.563)

Som følge av at vederlaget til egenkapitalbevisierne er lavere enn verdijustert eierandelskapital, fremkommer det en negativ goodwill som skal inntektsføres på gjennomføringstidspunktet. Endelig fordeling av mer-/mindreverdier vil foreligge senest innen 31. desember 2017.

Note 20

Hendelser etter balansedagen

Det har ikke oppstått hendelser av vesentlig betydning for regnskapet etter balansedagen utover virksomhets-sammenslutningen kommentert i note 19.

ERKLÆRING FRA STYRET OG ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Vi erklærer etter beste overbevisning at delårsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2016 er utarbeidet i samsvar med IAS 34 – Delårsrapportering, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av banken og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultatet som helhet.

Vi erklærer også, etter beste overbevisning, at delårsberetningen gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på foreløpig årsregnskap, de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode, samt vesentlige transaksjoner med nærstående.

Sandefjord, 14. februar 2017

Øyvind Birkeland (sign)
Leder

Heine Wang (sign)
Nestleder

Gisle Dahn (sign)

Janne Sølvi Weseth (sign)

Kristin Sjøia Barkost (sign)

Hanne Myhre Gravdal (sign)
Ansattes representant

Geir Arne Vestre (sign)
Ansattes representant

Rune Fjeldstad (sign)
Adm. direktør

BANKENS EGENKAPITALBEVIS

Resultat pr. egenkapitalbevis

Resultat pr Egenkapitalbevis er beregnet ved å dele den delen av årsresultatet som er tilordnet selskaps Egenkapitalbevisiere (fratrasket eventuelle egne Egenkapitalbevis) med et veid gjennomsnitt av antall Egenkapitalbevis gjennom året.

Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis

Ved beregning av utvannet resultat pr Egenkapitalbevis benyttes det veide gjennomsnitt av antall utstedte ordinære Egenkapitalbevis i omløp regulert for effekten av konvertering av potensielle Egenkapitalbevis som kan medføre utvanning. Banken har ingen slike potensielle Egenkapitalbevis som pr 31.12. kan medføre utvanning. Utvannet resultat pr Egenkapitalbevis blir derfor lik resultat pr Egenkapitalbevis.

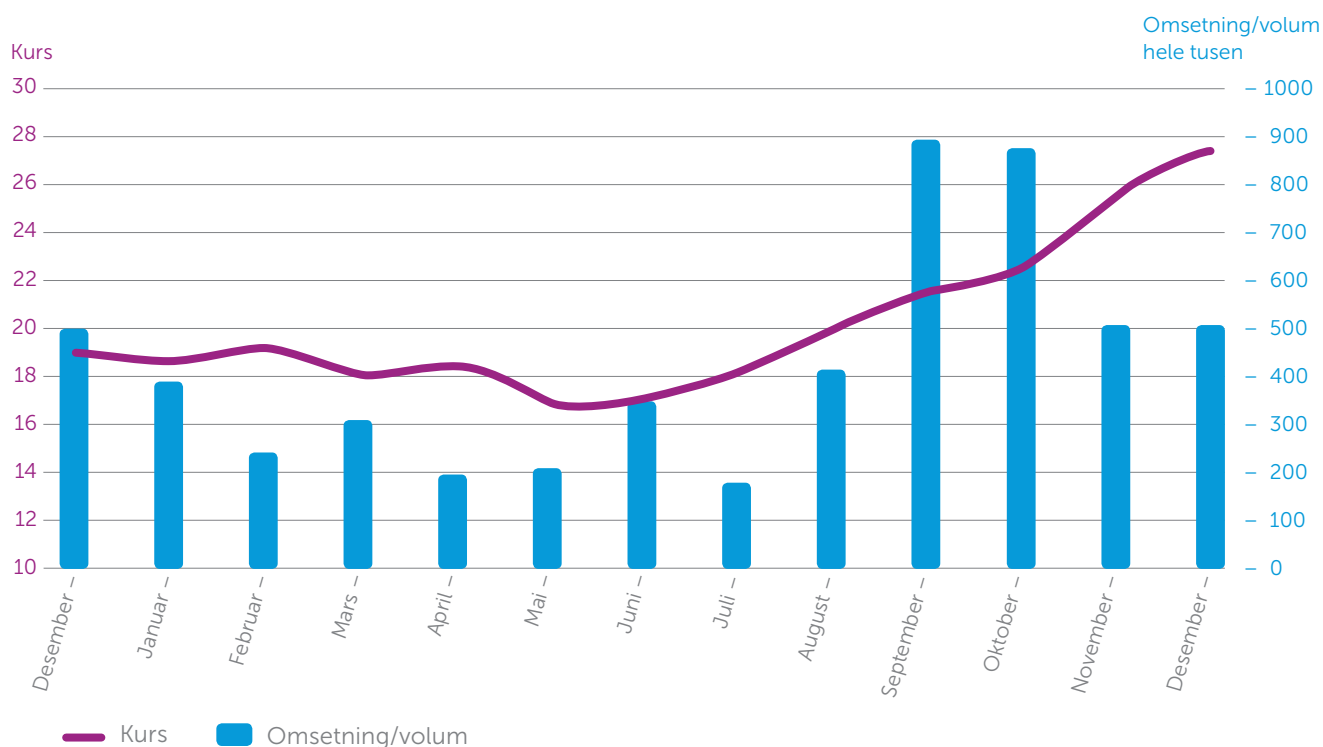
Morbank

(Hele tusen kroner)	31.12.2016
Grunnlag årsresultat som fordeles mellom EK-bevisiere og grunnfondskapitalen	314.580
Antall utstedte Egenkapitalbevis	21.425
Resultat pr Egenkapitalbevis	3,73
Pari verdi	15,00

Beregning av Egenkapitalbevisbrøk (baserer seg på IB 2016)

	01.01.2016
Korrigert ansvarlig kapital	
Ansvarlig kapital i henhold til årsregnskapet	3.043.610
- fond for urealiserte gevinster (FUG)	(35.963)
- fondsobligasjoner	(299.525)
- ansvarlig lånekapital	(249.792)
- avsatt utbytte som er klassifisert som egenkapital	(17.354)
Sum korrigert ansvarlig kapital	2.440.976
Egenkapitalbevisbrøk	
Egenkapitalbeviskapital	321.336
Overkursfond	210.455
Utjevningsfond	88.516
Sum Egenkapitalbevisiere	620.307
Egenkapitalbevisbrøk	25,41 %
Korrigert årsresultat	31.12.2016
Årsresultat	323.325
- korrigert for renter på fondsobligasjon ført direkte mot EK	(8.663)
- korrigert for inntektsføring via resultat - overført til FUG	(82)
Korrigert årsresultat	314.580

Kursutvikling desember 2015–desember 2016

Utbyttepolitikk

Det enkelte års overskudd vil fordeles forholdsmessig mellom eierandelskapitalen og grunnfondskapitalen, i samsvar med deres relative andel av bankens egenkapital.

Banken har en målsetting om at inntil 50 % av egenkapitalbeveiseiernes andel av det enkelte års resultat utbetales som kontantutbytte. I tillegg vil banken ha en løpende vurdering av nivå på gaveutdeling til allmennyttige formål. Følgende momenter vil vektlegges ved fastsettelse av nivå på samlet årlig utdeling fra banken (kontantutbytte til eiere av egenkapitalbevis og gavemidler til allmennyttige formål):

- Bankens soliditet
- Resultatutvikling
- Prising av bankens egenkapitalbevis
- Langsiktig ønske om en konstant eierbrøk

20 største eiere

20 største eiere	Antall	Andel
Merrill Lynch Prof.	890.254	4,16 %
Pareto AS	841.991	3,93 %
Verdipapirfondet Eika	772.092	3,60 %
MP Pensjon	715.580	3,34 %
JAG Holding AS	706.606	3,30 %
Danske Bank AS Operations Sec.	578.841	2,70 %
Bess Jahres Stiftelse	417.312	1,95 %
Haugaland Kraft Pensjonskasse	400.000	1,87 %
Sole Invest AS	361.341	1,69 %
Catilina Invest AS	357.349	1,67 %
Foretakskonsulenter AS	318.730	1,49 %
DNB Nor ASA / DNB Markets Egenh.	315.236	1,47 %
Melesio Capital NYE AS	296.149	1,38 %
Wenaasgruppen AS	280.000	1,31 %
Hustadlitt AS	271.004	1,26 %
Iver A Juel	264.840	1,24 %
Stavanger Kommune	261.810	1,22 %
Espedal & Co AS	252.680	1,18 %
Gjensidige Forsikring ASA	240.000	1,12 %
Nordea Bank Proprietary Sec.	228.500	1,07 %
Sum 20 største eiere	8.770.315	40,93 %
Øvrige eiere	12.654.743	59,07 %
Utstedte Egenkapitalbevis	21.425.058	100,00 %

UTTALELSER OM FREMTIDIGE FORHOLD

Rapporten inneholder uttalelser om fremtidige forhold som gjenspeiler ledelsens nåværende syn på visse fremtidige hendelser og potensielle finansielle resultater.

Selv om SpareBank 1 BV mener at de forventningene som uttrykkes i slike uttalelser om fremtiden er fornuftige, kan det ikke gis noen garanti for at forventningen vil vise seg å ha vært riktige. Resultater vil derfor av forskjellige grunner kunne variere sterkt fra de som blir fremsatt i uttalelsene om fremtidige forhold.

Viktige faktorer som kan forårsake slike forskjeller for SpareBank 1 BV er, men ikke begrenset til:

- (I) den makroøkonomiske utviklingen,
- (II) endringer i markedet og
- (III) endringer i rentenivået.

Denne rapporten betyr ikke at SpareBank 1 BV forplikter seg til å revidere disse uttalelsene om fremtidige forhold utover hva som er påkrevd av gjeldende lov eller gjeldende børsregler dersom og når det måtte oppstå forhold som vil føre til endringer sammenlignet med forholdene på den dato uttalelsene ble gitt.

KONGSBERG · MJØNDALEN · DRAMMEN · HORTEN · TØNSBERG · SANDEFJORD · LARVIK